

ALŪKSNES NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Reģistrācijas numurs 90000018622

Dārza iela 11, Alūksne, Alūksnes novads, LV – 4301, tālruni: 64381496, 29453047, e-pasts: dome@aluksne.lv,
www.aluksne.lv

A/S “SEB banka”, kods UNLALV2X, konts Nr.LV58UNLA0025004130335

Alūksnē

2025. gada 27. novembrī

sēdes protokols Nr. 19, 21. p.

LĒMUMS Nr. 337

Par tiešo līdzdalību sabiedrībā ar ierobežotu atbildību “Rūpe”

Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma (turpmāk – Kapitālsabiedrību pārvaldības likums) 7. panta pirmā daļa noteic, ka publiskai personai ir pienākums ne retāk kā reizi piecos gados pārvērtēt katru tās tiešo līdzdalību kapitālsabiedrībā un atbilstību šā likuma 4.panta nosacījumiem.

Kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 7. panta otrā daļa noteic, ka lēmumu par publiskas personas līdzdalības saglabāšanu kapitālsabiedrībās pieņem attiecīgās publiskās personas augstākā lēmējinstītūcija. Lēmumā ietver vērtējumu attiecībā uz atbilstību likuma 4.panta nosacījumiem un vispārējos stratēģiskos mērķus.

Ar Alūksnes novada pašvaldības domes 2020. gada 26. novembra lēmumu Nr. 301 “Par tiešo līdzdalību sabiedrībā ar ierobežotu atbildību “Rūpe”” atzīts, ka sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Rūpe” (turpmāk – SIA “Rūpe”) darbība atbilst Kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta nosacījumiem un saglabāta Alūksnes novada pašvaldības tiešā līdzdalība SIA “Rūpe”, nosakot vispārējo stratēģisko mērķi – nodrošināt Alūksnes novada iedzīvotājus ar komunālajiem pakalpojumiem (ūdensapgāde un kanalizācija; notekūdeņu savākšana, novadišana un attīrīšana) atbilstoši vadības un pašvaldības apstiprinātajai politikai.

Ar Alūksnes novada pašvaldības domes 2021. gada 27. maija lēmumu Nr. 142 “Par SIA “Rūpe” papildus pakalpojumiem noteikts, ka SIA “Rūpe” sniegtie papildus pakalpojumi (ūdensapgādes un kanalizācijas pievadu izbūve, ūdensvada un kanalizācijas tīklu remonts, ūdens skaitītāju uzstādīšana un plombēšana, BIO tualetu noma) ir savienojami ar Alūksnes novada pašvaldības tiešās līdzdalības saglabāšanu kapitālsabiedrībā, bet noteikts, ka SIA “Rūpe”, turpinot sniegt papildus pakalpojumus (ūdensvada un kanalizācijas remonts, ūdens skaitītāju uzstādīšana un plombēšana, BIO tualetu noma), regulāri jāveic ietekmes uz konkurenci izvērtējums.

Kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4. panta pirmā daļa noteic, ka publiska persona drīkst iegūt un saglabāt līdzdalību kapitālsabiedrībā atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 88. pantam.

VPIL 40. panta pirmā daļa noteic, ka publiska persona var deleģēt privātpersonai un citai publiskai personai (turpmāk – pilnvarotā persona) pārvaldes uzdevumu, ja pilnvarotā persona attiecīgo uzdevumu var veikt efektīvāk. Savukārt VPIL 41. panta pirmā daļa noteic, ka publiska persona var deleģēt pārvaldes uzdevumus, kuru izpilde ietilpst šīs publiskās personas vai tās iestādes kompetencē. Deleģējot pārvaldes uzdevumus, par funkcijas izpildi kopumā atbild attiecīgā publiskā persona.

Saskaņā ar Alūksnes novada pašvaldības domes 2018. gada 22. marta lēmumu Nr. 86 “Par Alūksnes novada pašvaldības autonomās funkcijas – ūdensapgādes un kanalizācijas sabiedriskā pakalpojuma sniegšanas organizēšanas deleģēšanu SIA “Rūpe”” un 2018. gada 31. augusta līgumu par ūdenssaimniecības sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu, Alūksnes novada pašvaldība ir deleģējusi SIA “Rūpe” sniegt ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus Alūksnes novada administratīvajā teritorijā.

SIA “Rūpe” 100% kapitāla daļu turētāja ir Alūksnes novada pašvaldība.

SIA “Rūpe” pamatdarbība ir ūdenssaimniecības pakalpojumi (ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumi).

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēju reģistra informācija liecina, ka Alūksnes novadā ir viens komersants, kas veic ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu, un tas ir SIA “Rūpe”.

Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā ir noteikti VPIL 88. panta pirmajā daļā, kuriem pastāvēt (jāistenojas vismaz vienam), publiska persona savu funkciju efektīvai izpildei var dibināt kapitālsabiedrību vai iegūt līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā:

- 1) tiek novērsta tirgus nepilnība – situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
- 2) publiskas personas kapitālsabiedrības vai publisku personu kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai;
- 3) tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Atbilstoši VPIL 88. panta otrajai daļai, kas noteic, ka publiska persona, veicot izvērtējumu, konsultējas ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošām biedrībām vai nodibinājumiem, kā arī ievēro komercdarbības atbalsta kontroles jomu regulējošo normatīvo aktu prasības, Alūksnes novada pašvaldībā saņemti viedokļi no biedrības “Latvijas ūdensapgādes un kanalizācijas uzņēmumu asociācija”, biedrības “Latvijas Būvkomersantu apvienība” un biedrības “Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera”.

Konkurences padome 21.10.2025. atzinumā Nr. 1.7-2/1322 norādīja, ka kapitālsabiedrības pamatdarbības joma (sniegtie pakalpojumi) nav būtiski mainījusies kopš iepriekš veiktā izvērtējuma, tādēļ iepriekš (13.11.2020. un 11.05.2021.) izdarītie secinājumi ir aktuāli arī uz šī atzinuma sniegšanas brīdi. Kapitālsabiedrības pamatpakalpojumi joprojām ir atzīstami par stratēģiski svarīgiem pakalpojumiem, kas tiek sniegti tirgus nepilnības apstākļos atbilstoši VPIL 88. panta pirmās daļas 1. un 2. punktam. Konkurences padomes ieskatā, kapitālsabiedrības sniegtie papildpakalpojumi ir atzīstami par atbilstošiem VPIL 88. panta pirmās daļas 1. punktā noteiktajam izņēmumam ciktāl citi tirgus dalībnieki konkrēto pakalpojumu (vai pakalpojumu noteiktā tā daļā) nesniedz vai nesniedz pietiekamā apjomā. Konkurences padome vērš uzmanību, ka nav atbalstāma publisko personu kapitālsabiedrību darbība tādu pakalpojumu sniegšanā tirgū, kur nav konstatējama tirgus nepilnība, kā arī atgādina par publisku personu (to kapitālsabiedrību) īpašo atbildību, darbojoties tirgū, kurā darbojas (potenciāli varētu darboties) arī citi komersanti, ievērot konkurences neitralitāti, lai sabiedrības interesēs nepieļautu, ka publiskas personas vai tās kapitālsabiedrības rīcība kavē, ierobežo vai deformē konkurenci, kas ilgtermiņā var novest pie privāto uzņēmumu izstumšanas no tirgus, kā arī ierobežot patērētāju izvēles iespējas.

Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšana ir stratēģiski svarīga nozare, jo nodrošina sabiedrisko pakalpojumu – ūdensapgādi un kanalizāciju, ko regulē speciāli normatīvie akti,

nosakot īpašas prasības pakalpojuma sniegšanai. Saskaņā ar likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 4.panta pirmo daļu, sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs ir tāds komersants, kurš sniedz pakalpojumus noteiktā teritorijā un kura darbība sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā tiek regulēta ar šo likumu. SIA "Rūpe" ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus sniedz Alūksnes novada teritorijā un šī pakalpojuma tarifs tiek apstiprināts Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā.

SIA "Rūpe" uztur ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniegšanai nepieciešamos objektus, nodrošina nepārtrauktu pakalpojuma sniegšanu, normatīvo aktu prasībām atbilstošu pakalpojuma kvalitāti, pakalpojumu drošības prasību ievērošanu un darbinieku kvalifikācijas atbilstību.

Pašvaldību likuma 10. panta pirmās daļas 9. punkts noteic, ka domes kompetencē ir likumā noteiktajā kārtībā izveidot, reorganizēt un likvidēt pašvaldības kapitālsabiedrības un nodibinājumus, kā arī lemt par dalību kapitālsabiedrībās, biedrībās un nodibinājumos.

Kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 1. panta pirmās daļas 18. punkts noteic, ka kapitālsabiedrības vispārējie stratēģiskie mērķi ir publiskas personas augstākās lēmēj institūcijas noteikti kapitālsabiedrības mērķi, kurus publiska persona vēlas sasniegt ar līdzdalību kapitālsabiedrībā un kuri izriet no tiesību aktiem un politikas plānošanas dokumentiem.

Viens no Alūksnes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2012.-2030. gadam stratēģiskajiem mērķiem ir droša, dabiska un pieejama vide dzīvošanai, darbam un atpūtai. Lai šo mērķi sasniegtu ir noteikti vairāki uzdevumi, t.sk. attīstīt novadu par vietu, kurā pieejama kvalitatīva un ekonomiska inženierapgāde un efektīvi komunālie pakalpojumi.

Atbilstoši Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktam, viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir organizēt iedzīvotājiem ūdenssaimniecības, siltumapgādes un sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus neatkarīgi no tā, kā īpašumā atrodas dzīvojamais fonds.

Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma mērķis ir veicināt kvalitatīvu un vides prasībām atbilstošu ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamību, lai nodrošinātu pakalpojumu lietotājus ar nepārtrauktiem un drošiem pakalpojumiem, līdzsvarojot vides aizsardzības, dabas resursu ilgtspējīgas izmantošanas un sabiedrības ekonomiskās intereses.

Nēmot vērā iepriekš minēto, secināms, ka SIA "Rūpe" darbojas stratēģiski svarīgā nozarē, kas ir būtiska pašvaldības funkciju īstenošanā, līdz ar ko Alūksnes novada pašvaldības līdzdalība SIA "Rūpe" ir labākais veids kā iedzīvotājiem nodrošināt pamatvajadzības – ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamību. SIA "Rūpe" pamatdarbība tiek īstenota regulējamā nozarē tirgus nepilnības – dabiskā monopola apstākļos. Savukārt SIA "Rūpe" papildpakalpojumi ir cieši saistīti ar pamatdarbības nodrošināšanu, tādējādi veicinot Sabiedrības resursu lietderīgu izmantošanu. Sabiedrības darbība atbilst Pašvaldību likumam un Ūdenssaimniecības pakalpojumu likumam, kā arī Alūksnes novada pašvaldības attīstības plānošanas dokumentiem. Līdz ar to Sabiedrības vispārējo stratēģisko mērķi varētu definēt šādi - nodrošināt kvalitatīvus, nepārtrauktus un vides prasībām atbilstošus ūdenssaimniecības pakalpojumus Alūksnes novada teritorijā.

Nēmot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Pašvaldību likuma 10. panta pirmās daļas 9. punktu, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4. panta pirmo daļu, 7. panta pirmo un otro daļu, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta pirmo un otro daļu,

1. Atzīt, ka SIA "Rūpe", reģistrācijas Nr.53203000201, pamatdarbība, sniedzot ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus, atbilst Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas 1., 2. un 3. punktam.
2. Atzīt, ka SIA "Rūpe" sniegtie papildpakalpojumi (ūdensvada un kanalizācijas pievadu izbūve, ūdensvada un kanalizācijas pievadu remonts, ūdens skaitītāju uzstādīšana un plombēšana, asenizācijas pakalpojumi un BIO tualetu noma) ir atzīstami par atbilstošiem Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta pirmās daļas 1. punktam, ciktāl citi tirgus dalībnieki konkrēto pakalpojumu nesniedz vai nesniedz pietiekamā apjomā.
3. Saglabāt Alūksnes novada pašvaldības tiešo līdzdalību SIA "Rūpe".
4. Noteikt, ka SIA "Rūpe" vispārējais stratēģiskais mērķis ir nodrošināt kvalitatīvus, nepārtrauktus un vides prasībām atbilstošus ūdenssaimniecības pakalpojumus Alūksnes novada teritorijā.
5. Noteikt, ka SIA "Rūpe" valdei, turpinot sniegt lēmuma 2. punktā norādītos papildpakalpojumus, regulāri jāveic ietekmes uz konkurenci izvērtējums.

Domes priekšsēdētājs

Dz. ADLERS